

Kennsluáætlun fyrir vorönn 2026

Námsgrein: Samfélags- og náttúrugreinar

Árgangar: 1. – 4. bekkur

Kennarar: Arna Guðbjörg Matthíasdóttir arnam@klaustur.is
María Ösp Árnadóttir maria@klaustur.is
Þorbjörg Erla Jensdóttir thorbjorg@klaustur.is

Almennt:

Samfélagsgreinar fjalla um nemendurna sjálfa sem einstaklinga og hluta af samfélagi. Þær eru grunnur þess að nemendur læri sjálfsþekkingu, jafnrétti og mannréttindi. Mikilvægi og tilgangur reglna og gilda í lýðræðislegu samfélagi og áhrif einstaklings á bæði eigið líf en einnig samfélagið. Samfélagsgreinar koma einnig inn á nám um sögulega atburði, líf á jörðu, umhverfisáskoranir, samhliða því að efla skilning nemenda á frelsi, vináttu, virðingu og mannréttindum.

Nám í náttúruvísindum skal byggja upp þekkingu, virðingu, ábyrgð sem byggir m.a. á einstakri upplifun nemenda gagnvart náttúru, tækni, samfélagi og umhverfi. Þannig öðlast nemendur þá hæfni sem til þarf til að taka skynsamlegar ákvarðanir í málefnum er varða samspil fólks og náttúru. Nemendur þurfa að fá tækifæri til að veita umhverfi sínu gaum, bera umhyggju fyrir því og að greina aðstæður hverju sinni. Íslensk náttúra og sérstaða hennar felur í sér margbreytileg námstækifæri fyrir nemendur.

Helstu markmið:

Í samfélagsgreinum eru helstu markmið náms og kennslu að efla hæfni nemenda í sjálfsskilning, samskiptum, skilning og skynjun veruleikans, umhverfis, samfélags, sögu og menningu. Virkja á nemendur til þátttöku í samfélaginu, svo þau öðlist hæfni í að tileinka sér reglur og gildi sem þar ríkja. Nemendur eiga að læra að skilja hvað liggur til grundvallar viðhorfa okkar til umhverfis, auðlinda, menningar og sögu. Samfélagsgreinar eiga einnig að efla nemendur í ígrundun og samræðu þar sem rökræðum og virkri hlustun er beitt.

Megintilgangur náms og kennslu í náttúrugreinum er að stuðla að því að nemendur átti sig á hvernig best er að beita þekkingu sinni til að hafa áhrif á umhverfi sitt bæta það. Góður skilningur á náttúruvísindum og hlutverki þeirra innan nútímasamfélags telst vera veigamikill þáttur í þroska og menntun barna og unglinga. Hann snýst um að viðhalda og efla forvitni og áhuga þeirra á sjálfum sér, umhverfi sínu og fyrirbærum náttúrunnar. Kennsla í náttúruvísindum fer jöfnum höndum fram innan- og utandyra. Hún miðar að því að nemendur þrói með sér góðan orðaforða og jákvætt viðhorf til námsgreinarinnar og því sé við haldið. Nemendur þurfa að fá tækifæri til að styrkja verklega færni sína, upplifa og njóta, skoða náttúruna og umhverfið og læra að veita því athygli, afla upplýsinga úr heimildum og athugunum og vinna úr þeim, miðla upplýsingum og treysta á forvitni sína til að þetta takist. Nemendur þurfa að fá þjálfun í og tileinka sér góð vinnubrögð, vinnuaðferðir og að greina skipulega frá niðurstöðum vinnu sinnar.

Hlekkur á aðalnámskrá:

<https://www.adalnamskra.is/grunnskoli/kafli-24-samfelagsgreinar-2024>

<https://www.adalnamskra.is/grunnskoli/kafli-22-natturugreinar-2024>

Námsgögn: blöð, litir, málning, efni og garn, Komdu og skoðaðu íslenska þjóðhætti, Komdu og skoðaðu fjöllin, Köngulær, Halló Heimur 1, Flóra Íslands

Tímabil	Verkefni	Kennsluaðferðir	Tenging við lykilhæfni og hæfniviðmið
janúar	Komdu og skoðaðu íslenska þjóðhætti	Umræður Þankahríð	Aflað sér upplýsinga um samfélagið úr völdum textum, hljóð- og myndefni og sagt frá efninu
febrúar	Könguló	Bekkjarfundir Vettvangsferðir	Spurt spurninga og tekið þátt í umræðu um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni
mars	Árshátíðarvinna: Þjóðasögur, þulur og ævintýri	Verkefnavinna Samvinna og hópastarf	Tekið þátt í samstarfi og sameiginlegum ákvörðunum í jafningjahópi og innan fjölskyldunnar
mars/apríl	Tröll og fjöll	Ein staklingsvinna	Sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, einkum í nærsamfélaginu
maí	Flóra og fána í nærumhverfinu	Paravinna Söguaðferðin Leiklist í kennslustofunni Leikir Lestur Upplýsingaöflun	Nefnt dæmi um sögu og einkenni Íslands Komið auga á þætti sem hafa haft áhrif á mannlífið í tímans rás, svo sem umhverfi og skipulag samfélaga Fjallað um atburði í sögunni í tengslum við samtímann. sagt frá atburði eða fyrirbæri, tjáð sig frammi fyrir hópi og staðið fyrir máli sínu. Beitt skýrum og áheyrilegum framburði. Sagt frá eigin upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi Rætt um helstu einkenni lífvera og lífsskilyrði þeirra Lýst helstu einkennum valinna dýra Gert sér grein fyrir fjölbreytni innan tegunda og milli tegunda Lesið einfaldan náttúruvísindatexta og endursagt helstu atriði með eigin orðum, skoðað einfaldar myndir og sagt frá efninu

			Gert sér grein fyrir nokkrum einkennum veðurfars í nærumhverfi Gengið vel um umhverfið og átti sig á mikilvægi þess Notað einföld hugtök í náttúruvísindum við athuganir og í umræðu
--	--	--	---

Námsmat:

Virkni og þátttaka í kennslustundum Frágangur og vinna Samstarf með öðrum nemendum Skilningur á viðfangsefni
--

Þessi kennsluáætlun er birt með fyrirvara um breytingar.